RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE XIVe KAMER

A R R E S T

nr. 267.467 van 10 augustus 2026
in de zaak A. 248.628/XIV-40.233

In zake: de NV F.
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Josué Ngarukiyinka Habayo en Charles-Henri de la Vallée Poussin
kantoor houdend te 1060 Brussel
Charleroisesteenweg 112
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

de Opdrachthoudende vereniging PIDPA
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Joris Wouters en Geert Van Engelgem
kantoor houdend te 2600 Antwerpen
Borsbeeksebrug 36
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 14 juli 2026, strekt tot de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de tenuitvoerlegging van de beslissing van de raad van bestuur van de verwerende partij van 26 juni 2026 waarbij wordt beslist om de opdracht voor het implementeren en operationeel ondersteunen van een SCADA-systeem te gunnen aan een derde.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij beschikking van 16 juli 2026 werd, in samenspraak met het aangeduide lid van het auditoraat, de procedurekalender vastgesteld.

De verwerende partij heeft een nota met opmerkingen en een administratief dossier ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 4 augustus 2026, om 14.00 uur.

Kamervoorzitter Geert Debersaques heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Mathilde Vilain XIIII, die *loco* advocaten Josué Ngarukiyinka Habayo en Charles-Henri De La Vallée Poussin, verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat Geert Van Engelgem, die verschijnt voor de verwerende partij zijn gehoord.

Eerste auditeur Ines Martens heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De verwerende partij schrijft een overheidsopdracht voor diensten uit met als onderwerp: “het implementeren en operationeel ondersteunen van een SCADA-systeem.”

De opdracht wordt overeenkomstig artikel 120 van de wet van 17 juni 2016 ‘inzake overheidsopdrachten’ (hierna: wet van 17 juni 2016) geplaatst met een onderhandelingsprocedure met voorafgaande oproep tot mededinging. Het betreft een raamovereenkomst met een geraamde waarde van 5.370.112,00 euro

3.2. Na selectie van de kandidaten dienen 8 inschrijvers een initiële offerte in.

3.3. De drie eerst gerangschikte inschrijvers, waaronder de verzoekende partij en de gekozen inschrijver, worden uitgenodigd voor onderhandelingen.

3.4. Op 21 mei 2026 vindt de onderhandelingsvergadering plaats tussen de verzoekende partij en de aanbestedende entiteit. De inhoud van deze vergadering is opgenomen in een "onderhandelingsnota" van 22 mei 2026 die in het raam van de voorliggende vordering, door beide partijen als vertrouwelijk stuk wordt neergelegd.

3.5. De inschrijvers, waaronder de verzoekende partij en de gekozen inschrijver, dienen een BAFO in.

3.6. Op 26 juni 2026 gunt de aanbestedende entiteit de opdracht aan de gekozen inschrijver.

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Verzoek tot vertrouwelijke behandeling van bepaalde stukken

4. Beide partijen vragen in hun procedurestuk om de vertrouwelijke behandeling van bepaalde door hen neergelegde stukken die zij in de inventaris als vertrouwelijk aanduiden en waarbij zij de redenen opgeven waarom zij om die vertrouwelijke behandeling vragen.

5. De partijen hebben (ter terechtzitting) niet het lichten van de vertrouwelijkheid van deze stukken gevraagd.

Onder de stukken waarvan zowel de verzoekende partij als de verwerende partij de (volledige) vertrouwelijkheid vragen, is ook begrepen, het stuk dat de verzoekende partij omschrijft als "Onderhandelingsnota van 22 Mei 2026", zijnde (haar) onderhandelingsnota tussen de aanbestedende entiteit, de verzoekende partij en haar onderaannemer.

Ambtshalve stelt de Raad van State evenwel vast dat de verzoekende partij in haar verzoekschrift eigenmachtig de vertrouwelijkheid van bepaalde gegevens uit het betrokken stuk heeft doorbroken door uitdrukkelijk en omstandig citaten uit dat stuk in het verzoekschrift op te nemen, zonder acht te slaan op het door haar daarin uitdrukkelijk geformuleerde verzoek om het stuk integraal vertrouwelijk te behandelen. Aldus heeft de verzoekende partij zelf de gehele vertrouwelijkheid van het betrokken stuk opgegeven. Wat de citaten betreft die zij in haar verzoekschrift heeft weergegeven en waaruit zij overigens ook ter terechtzitting heeft geciteerd, is de vertrouwelijkheid van het betrokken stuk derhalve opgeheven.

V. Herinnering aan de schorsingsvoorwaarden

6. Krachtens artikel 17, §§ 1, 5 en 6, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, gelezen in samenhang met de artikelen 15 en 31 van de wet van 17 juni 2013 ‘betreffende de motivering, de informatie en de rechtsmiddelen inzake overheidsopdrachten, bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten en concessies’ (hierna: de wet van 17 juni 2013), moet enkel worden onderzocht of in de voorliggende vordering tot schorsing die is ingesteld volgens de procedure bij uiterst dringende noodzakelijkheid, een ernstig middel waarvan het onderzoek zich leent voor een versnelde behandeling of een klaarblijkelijke onwettigheid wordt aangevoerd.

VI. Onderzoek van de middelen

A. Eerste middel

Standpunt van de partijen

7. De verzoekende partij voert de schending aan van:

> – […] de artikelen 4, 5 en 150, §1, 2e lid van de wet van 17 juni 2016 inzake overheidsopdrachten (hierna de ‘Wet van 17 juni 2016’);
> – de schending van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991

betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen (hierna de 'Wet van 29 juli 1991');
– de schending van de artikelen 4 en 5 van de wet van 17 juni 2013 betreffende de motivering, de informatie en de rechtsmiddelen inzake overheidsopdrachten, bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten en concessies (hierna de 'Wet van 17 juni 2013');
– de schending van artikelen 72, §2 en 73 van het koninklijk besluit van 18 juni 2017 plaatsing overheidsopdrachten in de speciale sectoren (hierna het 'KB van 18 juni 2017');
– de schending van het gelijkheids-, het transparantie- en het evenredigheidsbeginsel;
– de schending van het mededingingsbeginsel;
– de schending van het beginsel *patere legem quam ipse fecisti*;
– de kennelijke beoordelingsfout en het machtsmisbruik."

Zij vat het middel als volgt samen:

"14. De verzoekende partij stelt in essentie dat de verwerende partij de in het eerste middel aangehaalde bepalingen en beginselen heeft geschonden door verzoekster bij de kwalitatieve beoordeling van haar offerte te sanctioneren louter omwille van het feit dat zij beroep doet op een onderaannemer voor de uitvoering van een deel van de Opdracht.
Verzoekster stelt vast dat de verwerende partij zodoende haar recht om beroep te doen op een onderaannemer onrechtmatig heeft beperkt, terwijl de voorgestelde onderaanneming aan alle door de regelgeving en door de opdrachtdocumenten opgelegde voorwaarden voldeed.
15. Door de inschrijvers te misleiden wat betreft de mogelijkheid om beroep te doen op onderaannemers, heeft de verwerende partij bovendien het gelijkheids-, het transparantie- en het *patere legem*-beginsel geschonden.
16. Minstens heeft de verwerende partij, door de offerte van verzoekster negatief te beoordelen omwille van het beroep op een onderaannemer, een kennelijke beoordelingsfout gemaakt. "

8. De verwerende partij werpt de gedeeltelijke niet-ontvankelijkheid van het middel op in de mate dat de verzoekende partij de volgende schendingen aanvoert:

"- de kennelijke beoordelingsfout en het machtsmisbruik;
- de schending van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen; -
de schending van de artikelen 4 en 5 van de wet van 17 juni 2013 betreffende de motivering, de informatie en de rechtsmiddelen inzake overheidsopdrachten, bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten en concessies;

Volgens de verwerende partij licht de verzoekende partij in het middel niet toe waarom deze bepalingen en/of beginselen zouden zijn geschonden.

Beoordeling

1. Inzake de (gedeeltelijke) ontvankelijkheid van het middel

9. De verzoekende partij laat na uiteen te zetten op welke wijze "de kennelijke beoordelingsfout en het machtsmisbruik" zijn geschonden. Ter terechtzitting verwijst zij naar haar zinsnede in het verzoekschrift waarin is gesteld dat "minstens […] de verwerende partij, door de offerte van verzoekster negatief te beoordelen omwille van het beroep op een onderaannemer, een kennelijke beoordelingsfout [heeft] gemaakt."

Dit overtuigt niet. Artikel 2, § 1, tweede lid, van het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 'tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State' (hierna: de algemene procedureregeling), dat met toepassing van artikel 4, § 1, tweede lid en artikel 8, § 1, eerste lid, van het koninklijk besluit van 19 november 2024 'tot bepaling van de rechtspleging in kort geding en tot wijziging van diverse besluiten betreffende de procedure voor de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State' op de voorliggende vordering van toepassing is, verduidelijkt dat "het middel bestaat uit de vermelding van de rechtsregel waarvan de schending wordt aangevoerd en van de wijze waarop die rechtsregel concreet overtreden zou zijn". De enkele zinssnede in het verzoekschrift waarnaar de verzoekende partij verwijst, voldoet niet aan de vereiste dat op concrete wijze wordt uiteengezet waarom de aangevoerde rechtsregel(s) zouden zijn geschonden. Zij maakt immers niet duidelijk op welke wijze de beweerde onwettigheid uit de bestreden beslissing voortvloeit. Het eerste middel is in de mate niet ernstig. De exceptie ter zake van de verwerende partij wordt in zoverre bijgetreden.

10. De exceptie wordt evenwel niet bijgetreden wat de schending betreft van de formelemotiveringsplicht zoals die te dezen is vervat in de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 en de artikelen 4 en 5 van de wet van 17 juni 2013. Op het eerste gezicht zet de verzoekende partij in de uiteenzetting van het middel in het verzoekschrift immers uiteen dat uit de bestreden beslissing niet blijkt waarom het gedeelte van de opdracht dat door haar onderaannemer zou worden uitgevoerd (PLC-programmeurs) een wezenlijk onderdeel van de opdracht wordt beschouwd. De exceptie wordt bijgevolg verworpen in zoverre zij betrekking heeft op de voormelde bepalingen.

11. De exceptie is in de aangegeven mate ernstig.

2. Inzake de ernst van het middel

Inzake de "sanctionering" van het beroep doen op een onderaannemer

12. In wat als een eerste kritiek kan worden beschouwd, doet de verzoekende partij in essentie gelden dat de aanbestedende entiteit "meermaals" haar offerte negatief heeft beoordeeld enkel en alleen omdat zij een beroep doet op haar onderaannemer. Zij betrekt deze kritiek op de beoordeling in het gunningsverslag van het subsubgunningscriterium 'organisatiestructuur' en het subsubgunningscriterium 'projectteam en inzet van profielen,' hierbij aanvoerend dat door haar bij de beoordeling van haar offertes "te sanctioneren uitsluitend omwille van het inzetten van een onderaannemer, heeft verwerende partij de betrokken [sub]subgunningscriteria toegepast op een manier die de facto een beperking uitmaakt van het recht om voor een bepaalde opdracht onderaannemers in te zetten." Een dergelijke beperking strijdt volgens haar met de artikelen 150, §1, tweede lid van de wet van 17 juni 2016, met de artikelen 72, §2 en 73 van het koninklijk besluit van 18 juni 2017 'plaatsing overheidsopdrachten in de speciale sectoren' (hierna: het koninklijk besluit van 18 juni 2017), alsook met de bepalingen van de selectiedraad en het bestek.

Het uitgangspunt van het middel is derhalve dat in de bestreden beslissing de offerte van de verzoekende partij negatief wordt beoordeeld louter om de reden dat zij voor de PLC-programmeurs een beroep doet op een onderaannemer.

Het middel wordt hierna, in deze stand van het geding, vanuit dat oogpunt op zijn merites beoordeeld.

13. Het geschonden geachte artikel 150, §1, tweede lid van de wet van 17 juni 2016 bepaalt:

> "Wanneer dit nodig is kan een onderneming zich eveneens beroepen op de draagkracht van andere entiteiten voor een bijzondere opdracht, wanneer de objectieve criteria en regels voor uitsluiting en selectie van kandidaten en inschrijvers voorschriften betreffende de economische en financiële draagkracht van de ondernemer of zijn technische en beroepsbekwaamheid inhouden."

Het geschonden geachte artikel 72, §2 van het koninklijk besluit van 18 juni 2017 bepaalt:

> " § 2 Overeenkomstig artikel 150 van de wet en wanneer de objectieve regels en criteria voor uitsluiting en selectie van de kandidaten en inschrijvers in openbare, niet-openbare of onderhandelingsprocedures, in concurrentiegerichte dialogen of in innovatiepartnerschappen voorschriften omvatten betreffende de economische en financiële draagkracht van de ondernemer, of betreffende zijn technische en beroepscapaciteiten, kan deze laatste desgevallend de draagkracht van andere entiteiten doen gelden. Wat betreft de criteria inzake studie- en beroepskwalificaties van de dienstverlener of van de titularis of van het leidinggevend personeel van de onderneming, of de criteria betreffende de overeenstemmende beroepservaring, kan de ondernemer slechts beroep doen op de draagkracht van andere entiteiten, wanneer deze laatste de werken of de diensten waarvoor hun draagkracht vereist is zelf zullen uitvoeren of leveren. Indien een ondernemer wenst beroep te doen op de draagkracht van andere entiteiten, brengt hij bij de aanbestedende entiteit het bewijs aan van het feit dat hij over de nodige middelen zal beschikken, bijvoorbeeld door middel van de verbintenis hiertoe vanwege deze entiteiten over te maken.
> Wanneer de aanbestedende entiteit, overeenkomstig artikel 151 van de wet, uitsluitings- of selectiecriteria heeft ingeroepen, gaat ze na of de overige entiteiten op wier draagkracht de ondernemer zich wil beroepen, voldoen aan

de toepasselijke selectiecriteria dan wel of er uitsluitingsgronden bestaan die werden ingeroepen door de aanbestedende entiteit en dit, onverminderd de mogelijkheid tot corrigerende maatregelen overeenkomstig artikel 70 van de wet, gelezen in combinatie met artikel 151 van de wet. De aanbestedende entiteit eist dat de ondernemer een entiteit, die het toepasselijk selectiecriterium niet vervult of tegen wie verplichte uitsluitingsgronden bestaan die ze heeft vermeld, vervangt. De aanbestedende entiteit kan bovendien eisen dat de ondernemer een entiteit vervangt, tegen wie niet-verplichte uitsluitingsgronden kunnen ingeroepen worden door de voornoemde entiteit. Het uitblijven van een vervanging ingevolge een dergelijke vraag geeft aanleiding tot een beslissing van niet-selectie.
Onder dezelfde voorwaarden kan een combinatie van ondernemingen de draagkracht van de deelnemers aan de combinatie of van andere entiteiten laten gelden."

Artikel 73 van hetzelfde koninklijk besluit bepaalt:

"Ten aanzien van onderaannemers op wier draagkracht de ondernemer geen beroep doet, kan de aanbestedende entiteit de inschrijver in de opdrachtdocumenten verzoeken om in zijn offerte te vermelden welk gedeelte van de opdracht hij eventueel voornemens is in onderaanneming te geven en welke onderaannemers hij voorstelt.
De in het eerste lid bedoelde vermelding laat de aansprakelijkheid van de inschrijver onverlet."

Voorts voorzien de opdrachtdocumenten uitdrukkelijk in de mogelijkheid om een beroep te doen op de draagkracht van andere entiteiten in het kader van de selectie en om een beroep te doen op onderaannemers voor de uitvoering van de opdracht. Hiervoor kan onder meer worden verwezen naar de artikelen van het bestek, meer bepaald artikel '6.2. Beroep op draagkracht andere entiteiten' en artikel '6.3. Beroep op onderaannemer '. Partijen betwisten dat overigens op zich niet.

14. De offertes worden, zoals aangekondigd in het bestek, beoordeeld aan de hand van het gunningscriterium 'prijs' en het gunningscriterium 'kwaliteit van het voorstel'. Het gunningscriterium 'kwaliteit van het voorstel' wordt getoetst aan de hand van het subgunningscriterium 'kwaliteit van de opdrachtnemer' en het subgunningscriterium 'plan van aanpak'. Het subgunningscriterium 'kwaliteit van de opdrachtnemer' wordt verder onder meer

beoordeeld aan de hand van het subsubgunningscriterium ‘organisatiestructuur’. Het subgunningscriterium ‘plan van aanpak’ wordt verder onder meer beoordeeld aan de hand van het subsubgunningscriterium ‘projectteam en inzet van profielen’.’

De grief van de verzoekende partij is in wezen gegrond op de beoordeling van deze beide laatstgenoemde subsubgunningscriteria ‘organisatiestructuur’ en projectteam en inzet van profielen’ waarop zij zich ter adstructie van haar grief uitdrukkelijk beroept.

Het subsubgunningscriterium ‘organisatiestructuur’ wordt als volgt beschreven in het bestek:

> “ 7.1.2.2 Organisatiestructuur (10 punten)
> Dit subcriterium beoordeelt de mate waarin de organisatiestructuur van de inschrijver bijdraagt tot stabiliteit, continuïteit en beheersbaarheid van opdrachten voor Pidpa. Voor dit sub criterium mag de inschrijver max. 4 A4 pagina’s gebruiken, waarin hij minimaal volgende aspecten beschrijft:
> 1. Organisatorische inbedding van SCADA- en PLC-activiteiten
> o Hoe zijn de SCADA- en PLC-activiteiten binnen de organisatie gestructureerd?
> o Welke afdelingen, teams of entiteiten (binnen de eigen organisatie en, indien van toepassing, binnen een ruimere organisatorische context) zijn hierbij betrokken en hoe verhouden deze zich tot elkaar?
> 2. Projectorganisatie en governance op organisatieniveau
> o Welke rollen bestaan er binnen de organisatie voor technische, functionele en ondersteunende taken?
> o Hoe worden verantwoordelijkheden, beslissingslijnen en escalaties op organisatieniveau georganiseerd bij projecten?
> 3. Stabiliteit, kennismanagement en continuïteit
> o Hoe waarborgt de organisatie de stabiliteit en continuïteit van de SCADA/PLC teams en afdeling?
> o Hoe wordt kennismanagement op organisatieniveau georganiseerd?
> o Hoe wordt domeinkennis structureel onderhouden?
> 4. Regionale capaciteit en nabijheid
> o Hoe organiseert de inschrijver de operationele capaciteit om opdrachten binnen het werkingsgebied van Pidpa tijdig en efficiënt te ondersteunen?
> o Welke middelen staan ter beschikking om binnen de opgegeven termijnen tussenkomsten te garanderen (structurele middelen; de concrete responstijden worden beoordeeld onder 7.1.3.4)?
> De beoordeling gebeurt op basis van de mate waarin de beschreven organisatiestructuur op coherente en aantoonbare wijze bijdraagt tot

stabiliteit, continuïteit en beheersbaarheid van opdrachten voor Pidpa, met bijzondere aandacht voor de structurele borging van kennis en de beschikbaarheid van regionale capaciteit.
Voor de scoring van het subgunningscriteria Organisatiestructuur wordt volgend scoringsmodel gehanteerd (alle punten van 0 tot 10 kunnen worden toegekend op basis van volgende richtwaarden) :
10 uitmuntend
8 zeer goed
6 goed
4 matig
2 zwak
De scores van de verschillende subgunningscriteria worden vervolgens opgeteld om de score voor het criterium Kwaliteit opdrachtnemer te bekomen"

Uit deze besteksbepaling blijkt derhalve duidelijk dat de beoordeling gebeurt op basis van de mate waarin de beschreven organisatiestructuur "op coherente en aantoonbare wijze bijdraagt tot stabiliteit, continuïteit en beheersbaarheid van opdrachten" voor de aanbestedende entiteit, "met bijzondere aandacht voor de structurele borging van kennis en de beschikbaarheid van regionale capaciteit."

Het subgunningscriterium 'projectteam en inzet van profielen' wordt als volgt beschreven in het bestek:

" 7.1.3.2 Projectteam en inzet van profielen (9 punten)
Pidpa hecht groot belang aan de kwaliteit, stabiliteit en relevantie van het projectteam dat effectief zal worden ingezet.
De inschrijver bezorgt:
• een overzicht van het volledige projectteam met rol- en taakverdeling;
• een curriculum vitae van elk voorgesteld teamlid, afgestemd op de voorziene rol binnen deze opdracht.
De inschrijver licht daarbij toe:
• hoe het projectteam is samengesteld in functie van de aard en complexiteit van de opdracht;
• hoe de verschillende rollen binnen het team samenwerken en elkaar aanvullen;
• welke relevante ervaring de voorgestelde profielen hebben met SCADA- en PLC-projecten, bij voorkeur in een vergelijkbare context;
• welke sleutelrollen worden ingezet en hoe hun beschikbaarheid wordt gegarandeerd;
• hoe continuïteit, kennisdeling/ overdracht en vervanging bij afwezigheden of uitval worden verzekerd.

Beoordeling
Op basis van de relevantie, samenhang en geloofwaardigheid van het voorgestelde projectteam. “

15. Bij de beoordeling van het subsubgunningscriterium ‘organisatiestructuur’ wordt met betrekking tot de eerste, initiële offerte van de verzoekende partij in het gunningsverslag vermeld:

> “Over alle inschrijvers heen wordt een brede waaier aan organisatiestructuren voorgesteld die in verschillende mate bijdragen tot de stabiliteit, continuïteit en beheersbaarheid van de opdracht.
> Wat betreft de organisatorische inbedding van SCADA- en PLC-activiteiten vallen [inschrijver 1] en [de gekozen inschrijver] op door een duidelijke en coherente structuur, waarbij deze activiteiten logisch zijn ingebed binnen gespecialiseerde teams. […] [De verzoekende partij] beschrijft een werkbare structuur, maar wijkt af door de afhankelijkheid van een externe partner voor PLC-activiteiten, wat een aandachtspunt vormt voor de directe controle en beheersbaarheid.
> […]
> Op vlak van projectorganisatie en governance biedt [inschrijver 3] een concrete en operationeel uitgewerkte aanpak, met duidelijke beslissingslijnen en escalatieprocedures. [Inschrijver 2] en [de gekozen inschrijver] hanteren een gestructureerde aanpak, maar met beperkingen in de praktische uitwerking: bij [inschrijver 2] blijft deze eerder conceptueel, bij [de gekozen inschrijver] zijn de escalatieprocedures minder expliciet uitgewerkt. [De verzoekende partij] en [inschrijver 5] bieden een duidelijk en functioneel model. Bij [inschrijver 5] is de aanpak vrij algemeen en weinig gedifferentieerd, bij [de verzoekende partij] moet de rol van de onderaannemer verder verduidelijkt worden. […]
> Voor stabiliteit, kennismanagement en continuïteit tonen [inschrijver 2 en de gekozen inschrijver] een sterk uitgewerkte aanpak, met een duidelijke nadruk op kennisborging en opleiding. […] [De verzoekende partij] zet o.a. in op structurele evaluaties en opleidingstrajecten, maar vergeet in zijn antwoord het externe PLC-gedeelte consistent uit te werken.
> Met betrekking tot regionale capaciteit en nabijheid onderscheiden [inschrijver 1 en inschrijver 8] zich door een sterke combinatie van regionale aanwezigheid en schaalbare inzet van middelen. […] [De verzoekende partij] beschikt over een goede regionale verankering maar ook hier is de afhankelijkheid van de onderaannemer een aandachtspunt.
> Conclusie: Globaal kan worden gesteld dat alle inschrijvers een organisatiestructuur voorstellen die in voldoende mate bijdraagt tot de stabiliteit, continuïteit en beheersbaarheid van de opdracht, maar waar bij alle inschrijvers nog verbeteringen mogelijk zijn om onduidelijkheden of onzekerheden weg te nemen. Het is echter wel duidelijk dat [de gekozen inschrijver] het beste voorstel heeft ingediend, zij krijgen 7 punten. [Inschrijver 1 en inschrijver 2] volgen met 6,50 punten, gevolgd door

[inschrijver 3 en inschrijver 8] met 6 punten. [Inschrijver 5] is voorlaatste met 5,50 punten, [de verzoekende partij] sluit de rij met 5 punten."

Bij de beoordeling van de BAFO van de verzoekende partij luidt de formele motivering in het gunningsverslag van dit subsubgunningscriterium:

"ii. Organisatiestructuur
Naar aanleiding van de onderhandelingen hebben de drie inschrijvers hun organisatiestructuur verder verduidelijkt en in verschillende mate versterkt, met een wisselende impact op de aantoonbaarheid van stabiliteit, continuïteit en beheersbaarheid van de opdracht.
[…]
[De verzoekende partij] heeft zijn organisatiestructuur op verschillende punten verder toegelicht. De samenwerking tussen [de verzoekende partij] en [haar onderaannemer] wordt duidelijker afgebakend, met een explicietere toewijzing van verantwoordelijkheden en een concreter uitgewerkt governance en escalatiemodel. Ook de regionale capaciteit en de beschikbare middelen worden verder toegelicht, waardoor de inzet binnen het werkingsgebied duidelijker wordt gekaderd.
Deze elementen verhogen de transparantie van de voorgestelde organisatie, maar tegelijk blijft de organisatiestructuur gebaseerd op een model waarbij de PLC activiteiten structureel door een externe partner worden uitgevoerd. Hierdoor blijft de beheersbaarheid en continuïteit van een essentieel deel van de opdracht niet volledig binnen de eigen organisatie geborgd. De aangebrachte aanpassingen situeren zich dan ook voornamelijk op het niveau van verduidelijking en structurering, zonder dat het onderliggende organisatiemodel wezenlijk wijzigt of de globale beoordeling van de organisatiestructuur fundamenteel wordt beïnvloed.
[…]
Conclusie: Globaal kan worden vastgesteld dat de onderhandelingen bij alle drie de inschrijvers hebben geleid tot een betere concretisering van de organisatiestructuur. Het verschil zit echter in de impact daarvan op de beoordeling. Bij [de gekozen inschrijver] worden eerder geïdentificeerde aandachtspunten effectief en inhoudelijk aangepakt, met een aantoonbare versterking van stabiliteit en continuïteit. Bij [de verzoekende partij en inschrijver 8] worden de bestaande modellen hoofdzakelijk verduidelijkt en beter beschreven, maar blijven de onderliggende structuren en bijhorende aandachtspunten in essentie behouden. [De gekozen inschrijver krijgt voor het onderdeel organisatiestructuur 8 punten, [inschrijver 8] krijgt 6,5 punten en [de verzoekende partij] krijgt 5,5 punten."

Anders dan de verzoekende partij voorhoudt, blijkt uit de formele motivering van de bestreden beslissing op het eerste gezicht niet dat het loutere beroep op een onderaannemer aanleiding heeft gegeven tot een minder gunstige

beoordeling. Die beoordeling lijkt veeleer verband te houden met de concrete wijze waarop de verzoekende partij de samenwerking met de gekozen onderaannemer heeft vormgegeven binnen het door haar voorgestelde organisatiemodel. Volgens de aanbestedende entiteit heeft die organisatie immers tot gevolg dat de beheersbaarheid en de continuïteit van een essentieel onderdeel van de opdracht niet volledig binnen de eigen organisatie van de verzoekende partij worden geborgd. In die omstandigheden kan de stelling van de verzoekende partij dat in de bestreden beslissing niet wordt vastgesteld dat de concrete samenwerkingsmodaliteiten tussen haar en haar onderaannemer problematisch zouden zijn, op het eerste gezicht niet worden gevolgd.

Uit wat voorafgaat volgt dat in de mate de verzoekende partij haar grief steunt op de beoordeling van het voormelde subsubgunningscriteirium, die niet ernstig is.

16. Hetzelfde lijkt te gelden voor de beoordeling van het subsubgunningscriterium “projectteam en inzet van profielen”.

Bij de beoordeling van dit sub-subgunningscriterium ‘wordt met betrekking tot de eerste, initiële offerte van de verzoekende partij in het gunningsverslag vermeld:

> “ ii. Projectteam en inzet van profielen (9 punten)
> Bij de beoordeling van dit criterium worden duidelijke verschillen vastgesteld in de mate waarin het voorgestelde projectteam concreet en onderbouwd is uitgewerkt. Inschrijvers die erin slagen hun projectteam te vertalen naar een logische structuur met een duidelijke en concrete inzet, samenwerking en borging van continuïteit, worden hoger beoordeeld dan inschrijvers die deze uitwerking eerder algemeen of abstract houden.
> [De verzoekende partij] behaalt de hoogste score. De inschrijver stelt een duidelijk en gestructureerd projectteam voor, waarbij de samenwerking tussen de betrokken partijen op hoofdlijnen overtuigend is uitgewerkt. De inzet van het team is goed afgestemd op de opdracht en de samenwerking en complementariteit worden ondersteund door duidelijke back ups en een uitgewerkte aanpak rond continuïteit en kennisdeling. De afhankelijkheid van een onderaannemer voor een belangrijk deel van het project is echter wel een aandachtspunt.

[…]
Conclusie: Globaal kan worden vastgesteld dat de hoger scorende inschrijvers zich onderscheiden door een meer concrete en samenhangend uitgewerkte teamsamenstelling, waarbij de inzet van profielen duidelijk en geloofwaardig wordt onderbouwd. De antwoorden van [de verzoekende partij] worden hierbij als beste beoordeeld, zij krijgen 6,3 punten. [Inschrijvers 2, 3, 8 en de gekozen inschrijver] krijgen 5,4 punten. [inschrijver 1] krijgt 4,5 punten, [inschrijver 5] scoort het minst en krijgt 2,7 punten."

Bij de beoordeling van de BAFO van de verzoekende partij luidt de formele motivering in het gunningsverslag van dit subsubgunningscriterium:

"5.8.2.2 Plan van aanpak
In het kader van de onderhandelingen hebben de geselecteerde inschrijvers hun oorspronkelijke voorstel bijgestuurd. Uit de beoordeling hiervan blijkt dat de mate van verbetering tussen de inschrijvers verschillend is. De aanpak kan inhoudelijk verder uitgewerkt en beter onderbouwd zijn of beperkt blijven tot verduidelijkingen zonder wezenlijke impact. In de beoordelingscriteria hieronder wordt hoofdzakelijk beschreven welke impact de bijsturingen hebben gehad op de beoordeling van de offerte.
[…]
ii. Projectteam en inzet van profielen
[De verzoekende partij] bevestigt in grote mate [haar] initiële voorstel op het vlak van projectteam en inzet van profielen. De relevante ervaring van de voorgestelde profielen met SCADA en PLC projecten wordt duidelijker toegelicht en sluit aan bij de vereisten van de opdracht. Hoewel het voorstel in de initiële offerte een duidelijke en samenhangende teamopbouw toont, blijkt uit de onderhandelingen dat de praktische uitwerking van de samenwerking minder sterk is dan initieel verondersteld. Er blijven dan ook inhoudelijke aandachtspunten bestaan die de effectieve meerwaarde van de toelichtingen relativeren. Zo blijft de samenwerking met onderaannemer […] een bepalend element binnen het voorstel. Het projectteam blijft op lange termijn steunen op deze samenwerking, zonder dat een duidelijke opbouw van kennis rond het [onderaannemers]gedeelte binnen de eigen organisatie wordt aangetoond. Dit vormt een risico, mede gelet op het feit dat de gecombineerde uitvoering van SCADA en PLC activiteiten binnen dit samenwerkingsmodel voor [de verzoekende partij] zelf een nieuw gegeven vormt. Hierdoor wordt de geloofwaardigheid van de praktische uitvoering verzwakt, waardoor de onderhandelde versie niet tot een wezenlijke versterking van het projectteam leidt.
[…]
Conclusie:
[De gekozen inschrijver] realiseert een duidelijke inhoudelijke versterking van het voorgestelde projectteam door een meer volledige en beter onderbouwde uitwerking van de samenstelling, inzet en continuïteit, Dit

> resulteert in een merkelijk hogere geloofwaardigheid en leidt tot een score van 7,2 punten.
> [De verzoekende partij] bevestigt zijn initiële voorstel, maar de onderhandelingen tonen dat de praktische uitwerking van de samenwerking minder overtuigend is dan initieel verondersteld, waardoor de samenhang en geloofwaardigheid van het projectteam niet verder worden versterkt. De score blijft behouden op 6,3 punten.
> [Inschrijver 8] realiseert een aantoonbare verbetering van het voorgestelde projectteam, voornamelijk door een betere onderbouwing van de samenstelling en de aanpak rond continuïteit. Dit leidt tot een verbeterde samenhang en geloofwaardigheid, wat resulteert in een stijging van de score tot 6,30 punten."

Anders dan de verzoekende partij voorhoudt, blijkt uit deze formele motivering van de bestreden beslissing op het eerste gezicht niet dat de minder gunstige beoordeling haar oorsprong vindt in het loutere beroep op een onderaannemer. Die beoordeling houdt veeleer verband met de wijze waarop de samenwerking tussen de teams van de verzoekende partij en die van haar onderaannemer concreet is georganiseerd. De stelling van de verzoekende partij dat in de bestreden beslissing niet wordt vastgesteld dat de concrete samenwerking tussen haar en haar onderaannemer problematisch is, kan in die omstandigheden op het eerste gezicht niet worden bijgetreden.

Uit wat voorafgaat volgt dat in de mate de verzoekende partij haar grief steunt op de beoordeling van het voormelde subsubgunningscriteirium, die niet ernstig is.

17. Uit wat voorafgaat volgt dat de verzoekende partij niet aantoont dat het loutere gegeven van beroep te doen op een onderaannemer in haar offerte negatief wordt beoordeeld en dat hierdoor een *de facto*-beperking zou worden opgelegd op de mogelijkheid om beroep te doen op een onderaannemer. Bijgevolg wordt er dan ook geen schending aangetoond van artikel 150, §1, tweede lid van de wet van 17 juni 2016, noch van de artikelen 72, §2 en 73 van het koninklijk besluit van 18 juni 2017, noch van de opdrachtdocumenten waarin is voorzien dat beroep kan worden gedaan op een onderaannemer, noch van het *patere legem* – beginsel.

In de mate dat de verzoekende partij *in* fine van het middel ook nog aanvoert dat niet blijkt welk legitiem doel van algemeen belang zou worden nagestreefd door de beweerde beperking van haar mogelijkheid om een beroep te doen op een onderaannemer, steunt zij op het hiervoor niet ernstig bevonden uitgangspunt dat een dergelijke beperking haar is opgelegd. Reeds om die reden is ook deze grief niet ernstig.

Betreffende de overige grieven

18. Aangezien uit de beoordeling van de eerste grief is gebleken dat de verzoekende partij niet aantoont dat het loutere beroep op een onderaannemer in haar offerte negatief wordt beoordeeld en dat daardoor een *de facto*-beperking op de mogelijkheid tot onderaanneming wordt opgelegd, is evenmin aangetoond dat sprake zou zijn van een beperking van de mededinging, noch dat de inschrijvers werden misleid omtrent de mogelijkheid om voor de uitvoering van de opdracht een beroep te doen op een onderaannemer. Een schending van het gelijkheids- en transparantiebeginsel of van artikel 4 van de wet van 17 juni 2016 wordt derhalve op het eerste gezicht niet aangetoond.

In de mate dat de verzoekende partij aanvoert dat noch uit de bestreden beslissing, noch uit de opdrachtdocumenten blijkt waarom het deel van de opdracht dat door haar onderaannemer zou worden uitgevoerd, als een wezenlijk onderdeel van de opdracht wordt beschouwd, gaat zij ook met deze grief uit van het hiervoor niet ernstig bevonden standpunt dat haar de mogelijkheid om een beroep te doen op een onderaannemer werd beperkt. Reeds om die reden is deze grief niet ernstig.

Conclusie

19. Het eerste middel is niet ernstig.

B. Tweede middel

Standpunt van de partijen

20. De verzoekende partij voert de schending aan van:

– artikelen 4, 120 en 147 van de wet van 17 juni 2016 […]
– de schending van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 […];
– de schending van de artikelen 4 en 5 van de wet van 17 juni 2013 […];
– de schending van het gelijkheids- en het transparantiebeginsel;
– de schending van het zorgvuldigheidsbeginsel;
– de kennelijke beoordelingsfout en het machtsmisbruik."

Zij vat het middel als volgt samen:

"32. De verzoekende partij stelt in essentie dat de verwerende partij de in het tweede middel aangehaalde bepalingen en beginselen heeft geschonden door de inschrijvers op ongelijke manier te behandelen tijdens de onderhandelingen.
In het eerste onderdeel stelt de verzoekende partij vast dat de verwerende partij, door aan de verschillende inschrijvers geen eensluidende instructies te geven met het oog op het opstellen van hun BAFO, en bijgevolg de facto niet aan alle inschrijvers dezelfde mogelijkheden toe te staan om hun offerte op dezelfde punten en op dezelfde manier te verbeteren, de onderhandelingen niet heeft gevoerd met strikte inachtneming van de 'procedurele' gelijkheid tussen de inschrijvers.
In het tweede onderdeel stelt de verzoekende partij vast dat de verwerende partij heeft gehandeld in strijd met het gelijkheids- en het transparantiebeginsel door verzoekster niet de kans te geven om haar offerte effectief inhoudelijk te verbeteren, maar haar enkel om verduidelijkingen en aanpassingen te vragen, terwijl aan andere inschrijvers blijkbaar wel de mogelijkheid gegeven werd om hun offerte inhoudelijk te verbeteren. Zodoende heeft de verwerende partij een onrechtmatig voordeel verschaft aan de best gerangschikte inschrijver, door haar offerte - waarover weldegelijk onderhandeld werd - te vergelijken met andere offertes waarover geen daadwerkelijke onderhandelingen hebben plaatsgevonden."

21. De verwerende partij werpt de gedeeltelijke niet-ontvankelijkheid van het middel op in de mate dat de verzoekende partijen de volgende schendingen aanvoert:

" − de schending van artikelen 120 en 147 van de wet van 17 juni 2016 […];
– de schending van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 […];
– de schending van de artikelen 4 en 5 van de wet van 17 juni 2013 […];
– de schending van het zorgvuldigheidsbeginsel;
– de kennelijke beoordelingsfout en het machtsmisbruik."

Volgens de verwerende partij licht de verzoekende partij in het middel niet toe waarom deze bepalingen en/of beginselen zouden zijn geschonden.

Beoordeling

1. Inzake de (gedeeltelijke) ontvankelijkheid van het middel

22. In de beide onderdelen van dit middel zet de verzoekende partij enkel uiteen waarom er volgens haar sprake is van een ongelijke behandeling van de inschrijvers bij het voeren van de onderhandelingen en het indienen van de BAFO's. Zij zet dan ook enkel een schending uiteen van het gelijkheids- en transparantiebeginsel al dan niet in samenlezing met artikel 4 van de wet van 17 juni 2016.

Ter terechtzitting geeft de verzoekende partij geen duidelijke aanduiding van de passages in het verzoekschrift waarin wordt uiteengezet op welke wijze de overige als geschonden aangevoerde bepalingen en beginselen concreet zouden zijn overtreden. Het staat niet aan de Raad van State om in de plaats van de verzoekende partij uit de uiteenzetting van het middel grieven te construeren die voldoen aan de *supra*, punt 9, voormelde vereisten.

23. De exceptie wordt in deze stand van het geding aangenomen.

B Inzake de ernst van het middel

Eerste middelonderdeel

24. In essentie voert de verzoekende partij in het eerste onderdeel aan dat de verwerende partij geen eensluidende instructies heeft gegeven aan de inschrijvers voor het opstellen van hun BAFO en hen daardoor geen gelijke mogelijkheden tot verbetering van hun offerte zou hebben gegeven.

25. De bestreden beslissing werd genomen in het kader van een onderhandelingsprocedure met voorafgaande oproep tot mededinging zoals bedoeld in artikel 120 van de wet van 17 juni 2016.

Het komt aan de aanbestedende entiteit toe om, in overeenstemming met de regels die zij daaromtrent in de opdrachtdocumenten heeft vastgesteld, te bepalen over welke aspecten van de offertes met de inschrijvers wordt onderhandeld en met betrekking tot welke specifieke aspecten hen gevraagd wordt om hun offerte nog te verbeteren. Het spreekt voor zich dat dit in grote mate is te bepalen in het licht van de concrete omstandigheden van de opdracht, de ingediende offertes, en de mate waarin zij reeds beantwoorden aan de concrete behoeften en verwachtingen van de aanbestedende entiteit.

Het gelijkheidsbeginsel en de plicht tot transparantie vereisen dat de aanbestedende entiteit, wanneer zij overgaat tot onderhandeling, zij daarbij de procedurele gelijkheid tussen de inschrijvers waarborgt. Dit houdt onder meer in dat de inschrijvers over dezelfde informatie beschikken bij het opstellen van hun (verbeterde) offerte en dat zij over dezelfde mogelijkheden beschikken om hun offerte te verbeteren. Het gelijkheidsbeginsel houdt op het eerste gezicht evenwel niet in dat de inschrijvers inzage moeten krijgen in de aandachtspunten of tekortkomingen die worden vastgesteld met betrekking tot de andere offertes alvorens een BAFO in te dienen. Het komt er immers bij het indienen van een verbeterde offerte op aan om de eigen minpunten in de eerste offerte weg te

werken, zonder dat hiermee een tweede kans wordt gegeven. Bovendien moet ook acht geslagen worden op artikel 13, §1 van de wet van 17 juni 2016 dat bepaalt dat zolang de aanbesteder geen beslissing heeft genomen over de gunning van de opdracht of de beslissing om af te zien van het plaatsen van de opdracht, de inschrijvers en derden geen toegang hebben tot de documenten betreffende de plaatsingsprocedure, met name de aanvragen tot deelneming of kwalificatie, de offertes en de interne documenten van de aanbesteder, tenzij schriftelijk akkoord van de inschrijver die de informatie heeft meegedeeld. Het volstaat in het licht van het gelijkheidsbeginsel derhalve *in casu* op het eerste gezicht dan ook dat de inschrijvers op gelijke wijze allen op de hoogte worden gebracht van de mogelijkheid om een verbeterde offerte in te dienen en om daarbij slechts te wijzen op de tekortkomingen in hun eigen offerte. In de mate dat de verzoekende partij het anders ziet, lijkt zij uit te gaan van een verkeerde rechtsopvatting.

26. Toegepast op de voorliggende grief toont de verzoekende partij met de enkele kritiek dat de inschrijvers klaarblijkelijk niet werden verzocht om dezelfde onderdelen van hun respectieve initiële offertes aan te passen met het oog op de indiening van hun BAFO, niet aan dat zij daardoor op procedureel vlak ongelijk zou zijn behandeld.

Zoals de verwerende partij op het eerste gezicht terecht lijkt aan te voeren, werd de verzoekende partij, net als de twee andere inschrijvers met wie werd onderhandeld, uitdrukkelijk uitgenodigd om een aangepaste offerte in te dienen. Het bestek verduidelijkt daarbij uitdrukkelijk dat onder een aangepaste offerte wordt verstaan een offerte die, rekening houdend met de gunningscriteria, economisch interessanter is dan de oorspronkelijke offerte.

Het lijkt bovendien voor de hand te liggen dat de gevraagde verduidelijkingen, aanvullingen of correcties kunnen verschillen naargelang van de inhoud van de initiële offerte van de betrokken inschrijver, hetgeen de verzoekende partij ook lijkt te beamen. In het licht van hetgeen hiervoor is uiteengezet, wijst dit op zich niet op een ongelijke behandeling van de inschrijvers.

Voorts blijkt uit het administratief dossier dat aan de verzoekende partij met betrekking tot de prijszetting uitdrukkelijk werd bevestigd dat bij de indiening van een BAFO steeds lagere prijzen mochten worden aangeboden. Dit werd bovendien nogmaals specifiek bevestigd voor de posten 3 en 7, waarover de verzoekende partij een vraag had gesteld.

De kritiek van de verzoekende partij dat niet aan alle inschrijvers dezelfde mogelijkheden werden geboden om hun offerte te verbeteren en dat geen eenduidige instructies werden gegeven met het oog op het opstellen van een BAFO, vindt op het eerste gezicht dan ook geen steun in de stukken van het administratief dossier.

27. De verzoekende partij wijst "ten overvloede" nog erop dat volgens haar een verschil in behandeling eveneens blijkt uit het feit dat eventuele wijzigingen van het bestek, voortvloeiend uit de verklarende nota die de inschrijvers bij hun offerte dienden te voegen, niet aan alle inschrijvers zouden zijn meegedeeld.

Ook deze kritiek kan op het eerste gezicht niet worden gevolgd. De verzoekende partij toont immers op het eerste gezicht niet aan dat enige wijziging van het bestek zou zijn aangebracht ten voordele van één van de inschrijvers. Daarnaast preciseert zij evenmin welke wijzigingen aan het bestek zouden zijn aangebracht naar aanleiding van de opmerkingen die zij zelf in de verklarende nota bij haar offerte heeft geformuleerd.

28. Het eerste onderdeel is niet ernstig.

Tweede onderdeel

29. In het tweede onderdeel voert de verzoekende partij in essentie aan dat zij nooit werd uitgenodigd om haar offerte te verbeteren, maar enkel werd

verzocht om deze te verduidelijken, aan te passen of te corrigeren, terwijl de gekozen inschrijver wel een verzoek tot verbetering van zijn offerte zou hebben gekregen. Hierdoor zou de verzoekende partij niet op gelijke wijze zijn behandeld. Zij verwijst hiervoor naar het feit dat in het gunningsverslag bij de beoordeling van de BAFO's wordt verwezen naar verbeteringen in de offerte van de gekozen inschrijver, die gevaloriseerd worden, terwijl haar BAFO wordt bestraft voor elementen die niet zouden zijn gewijzigd of verbeterd.

Deze kritiek overtuigt niet.

Uit het door de verzoekende partij zelf in haar verzoekschrift weergegeven uittreksel van de door haar als vertrouwelijk aangemerkte onderhandelingsnota (zie *supra*, punt 5) blijkt dat een van de doelen van de vergadering is "afstemming met het oog op een aangepaste offerte," en waarbij inzake de "timing verdere stappen" ondermeer is gesteld: "Aan de inschrijver wordt een aangepaste offerte gevraagd […]". In deze onderhandelingsnota werd de verzoekende partij derhalve uitdrukkelijk uitgenodigd om een "aangepaste offerte" in te dienen via *e-procurement*, wat in het bestek werd omschreven als een offerte die een economisch interessantere offerte dan de oorspronkelijke offerte inhoudt rekening houdend met de gunningscriteria. Voorts werd een lijst meegegeven van aan te brengen "verduidelijkingen/toevoegingen/correcties" op basis van de onderhandelingen.

Op het eerste gezicht toont de verzoekende partij, die geacht wordt als normaal zorgvuldige en oplettende inschrijver kennis te nemen van de besteksbepalingen, niet aan dat het voor haar onvoldoende duidelijk was dat de uitnodiging om een aangepaste offerte in te dienen inhield dat zij haar offerte, overeenkomstig het bestek, kon verbeteren in het licht van de gunningscriteria. Het door de verzoekende partij ter terechtzitting selectief aangehaalde fragment uit de e-mailwisseling met de aanbestedende entiteit leidt niet tot een ander besluit. Daaruit kan immers niet worden afgeleid dat uitsluitend een neerwaartse aanpassing van de prijzen en wijzigingen met betrekking tot de posten 3 en 7 waren

toegestaan. De verzoekende partij maakt derhalve op het eerste gezicht niet aannemelijk dat zij in het ongewisse kon verkeren over de mogelijkheid om de inhoud van haar initiële offerte in het kader van haar BAFO verder te verbeteren.

Voorts wijst de verwerende partij er op het eerste gezicht terecht op dat de verzoekende partij haar initiële offerte heeft aangepast voor alle subsubgunningscriteria. De omstandigheid dat zij zich daarbij op bepaalde punten heeft beperkt tot het verstrekken van verduidelijkingen, zonder haar aanbod telkens inhoudelijk te versterken, wijst op het eerste gezicht niet op een ongelijke behandeling van de inschrijvers door de aanbestedende entiteit. Overigens stelt de Raad van State vast dat de verzoekende partij in haar brief van 2 juli 2026 aan de verwerende partij zelf aangeeft dat zij in haar BAFO "niet enkel verduidelijkingen [heeft] aangebracht, maar [haar] offerte op meerdere onderdelen substantieel inhoudelijk [heeft] aangevuld en versterkt". Ook die verklaring lijkt op het eerste gezicht moeilijk verenigbaar met haar stelling dat zij onvoldoende mogelijkheden zou hebben gehad om haar initiële offerte te verbeteren.

30. Het tweede onderdeel is niet ernstig.

Conclusie

31. Het tweede middel is niet ernstig.

C. Derde middel

Standpunt van de partijen

32. De verzoekende partij voert de schending aan van:

"– artikel 84 van de wet van 17 juni 2016 […];
– de schending van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991[…]
– de schending van de artikelen 4 en 5 van de wet van 17 juni 2013 […]
– de schending van artikel 43, 44 en 74 van het koninklijk besluit van 18 juni 2017 […]
– de schending van het gelijkheids- en het transparantiebeginsel;

– de schending van het zorgvuldigheidsbeginsel;
– de schending van de materiëlemotiveringsplicht;
– de kennelijke beoordelingsfout en het machtsmisbruik..”

Zij vat het middel als volgt samen:

“51. Het derde middel betreft de schending van de formelemotiveringsplicht en van de verplichting tot een daadwerkelijk regelmatigheids- en prijsonderzoek. Op grond van artikel 84 van de Wet van 17 juni 2016 en de artikelen 43 en 74 van het KB van 18 juni 2017 dient de aanbestedende entiteit de ingediende offertes aan een concreet regelmatigheids- en prijs- of kostenonderzoek te onderwerpen, en volgt uit de vaste rechtspraak van de Raad van State dat de formele motivering van een positieve regelmatigheidsbeslissing weliswaar beknopt mag zijn, maar niet onbestaand of ontoereikend. *In casu* beperkt de bestreden beslissing zich, wat de regelmatigheid van de BAFO's betreft, tot de loutere standaardformulering dat geen enkele offerte diende te worden geweerd wegens een substantiële of niet-substantiële onregelmatigheid. Deze stijlformule biedt geen enkele waarborg dat de regelmatigheid van de offertes daadwerkelijk en *in concreto* werd onderzocht, stelt de geadresseerden niet in staat te begrijpen waarom de BAFO van de eerst gerangschikte inschrijver als regelmatig werd beschouwd, en biedt evenmin zekerheid dat de prijzen effectief werden gecontroleerd zoals de wet en het KB vereisen.”

33. De verwerende partij werpt de gedeeltelijke niet-ontvankelijkheid van het middel op in de mate dat de verzoekende partijen de volgende schendingen aanvoert van:

“– […] artikel 44 van het koninklijk besluit van 18 juni 2017 […];
– […] het gelijkheids- en transparantiebeginsel;
– […] het zorgvuldigheidsbeginsel;
- […] de materiëlemotiveringsplicht;
– de kennelijke beoordelingsfout en het machtsmisbruik.”

Volgens de verwerende partij licht de verzoekende partij in het middel niet toe waarom deze bepalingen en/of beginselen zouden zijn geschonden.

Beoordeling

34. De verzoekende partij zet niet uiteen op welk wijze de bestreden beslissing een schending zou inhouden van de door de verwerende partij opgesomde bepaling en beginselen.

De exceptie is ernstig.

35. Wanneer er bij het regelmatigheidsonderzoek geen bijzondere problemen rijzen, vereist de geschonden geachte formelemotiveringsplicht niet dat voor elk mogelijk aspect aan de regelmatigheid van de offertes de positieve redenen moeten worden opgegeven waarom de offerte niet onregelmatig moet worden verklaard.

In de bestreden beslissing wordt inzake het regelmatigheidsonderzoek van de BAFO's het volgende gesteld:

> "5.7. Regelmatigheidsonderzoek BAFO
> Geen enkele van de ingediende offertes diende te worden geweerd omwille van een substantiële of niet substantiële onregelmatigheid."

Op zich betekent het hanteren van een standaardformule niet dat die niet afdoende kan zijn. Te dezen blijkt uit deze formele motivering minstens impliciet dat de verwerende partij met betrekking tot de BAFO's een onderzoek naar de regelmatigheid van de offertes heeft uitgevoerd en daarbij geen schijnbaar abnormale prijzen heeft vastgesteld. Deze formele motivering volstaat, nu niet is aangetoond dat zich tijdens het regelmatigheidsonderzoek bijzondere problemen hebben voorgedaan.

Voor zover de verzoekende partij aanvoert dat deze formele motivering de geadresseerden van de beslissing niet in staat stelt te begrijpen waarom en op grond van welke elementen de BAFO van de eerst gerangschikte inschrijver als regelmatig werd beoordeeld, dient te worden vastgesteld dat deze

grief in werkelijkheid peilt naar de achterliggende beweegredenen van de uitdrukkelijk vermelde motieven. Dat valt niet binnen het toepassingsgebied van de door haar geschonden geachte formelemotiveringsplicht.

De vraag of deze formele motivering toelaat “zekerheid” te bieden dat de regelmatigheid daadwerkelijk en concreet is gecontroleerd, is geen zaak van formele motivering, maar van juistheid van het uitgedrukte motief. Wat dat betreft beperkt de verzoekende partij zich tot het enkel uiten van twijfel of dat formeel uitgedrukte motief wel zekerheid biedt dat het regelmatigheidsonderzoek is gebeurd, zonder dat zij hierbij ook maar enige indices aangeeft ter adstructie van haar standpunt. Met deze blote kritiek komt zij tekort aan haar stelplicht en maakt zij niet aannemelijk dat de aanbestedende entiteit het prijsonderzoek heeft uitgevoerd met miskenning van artikel 74 van het koninklijk besluit van 18 juni 2017. Eenzelfde vaststelling geldt wat de enkele bemerking betreft, dat wat de specifieke kwestie van het prijsonderzoek betreft, de enige vermelding in de bestreden beslissing met betrekking tot de regelmatigheid van de offertes haar geen zekerheid verleent dat de verwerende partij de prijzen effectief heeft gecontroleerd, zoals vereist door artikel 84 van de Wet van 17 juni 2016 en artikel 43 van het koninklijk besluit van 18 april 2017. In deze context komt de verzoekende partij niet verder dan aannames en niet bewezen veronderstellingen, hetgeen niet volstaat — en zeker niet in het kader van een procedure tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid, waarin de Raad van State slechts een *prima facie*-onderzoek kan uitoefenen over de aangevoerde grieven.

36. Het derde middel is niet ernstig.

VII. Besluit

37. Geen van de middelen is ernstig gebleken. De vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid wordt dan ook verworpen.

1. De Raad van State verwerpt de vordering.

2. De verzoekende partij wordt verwezen in de kosten van de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid, begroot op een rolrecht van 220 euro, een bijdrage van 26 euro en een rechtsplegingsvergoeding van 770 euro, die verschuldigd is aan de verwerende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, op tien augustus tweeduizend zesentwintig, door de Raad van State, XIVe kamer, samengesteld uit:

Geert Debersaques,	kamervoorzitter,

bijgestaan door

Bart Tettelin,	griffier.

De griffier	**De voorzitter**
Bart Tettelin	**Geert Debersaques**